

Ajankohtaista sosiaali- ja terveydenhuollon tiedonhallinnan ja tietojenkäsittelyn tutkimuksessa

Tässä FinJeHeW-lehden numerossa esitellään edustava otos, 16 artikkelia ja posterit, sosiaali- ja terveydenhuollon tiedonhallinnan ja tietojenkäsittelyn ajankohtaisten ja uusien tutkimus- ja kehittämishankkeiden tuloksista. Suurin osa tutkimuksista ja kehittämishankkeista kohdentuu uusien asiakaslähtöisten digitaalisten palveluiden käyttöönottoon tai kehittämiseen kansalaisten (asiakkaat/potilaat) ja sosiaali- tai terveydenhuollon ammattilaisten ollessa kohderyhminä. Tavoitteena on toiminnan kehittäminen ja tehostaminen.

Aiemmin potilailta on kerätty palvelun laatuun ja asiakastyytyväisyyteen liittyvää tietoa palveluista. Uutena näkökulmana kahdessa artikkelissa käsitellään potilaskokemusten keräämistä sekä lapsilta että heidän vanhemmiltaan toimintojen kehittämistä varten.

Kansallisiin palveluihin kuten sosiaalihuollon arkistoon tai Omakanta-palveluun liittyvät artikkelit käsittelevät sosiaalihuollon asiakasasiakirjarakenteiden katselmoinnin sekä alueellisissa sähköisissä palveluissa toisen puolesta asiointia ja Kanta-palvelujen hyödyntämistä. Käyttäjät tarvitsevat enenevässä määrin tietoja useiden eri toimijoiden tietovarannoista. Yhdessä artikkelissa esitelläänkin käyttäjälähtöisesti suunniteltu prototyyppi tiedon koostamisesta erilaisiin näkyymiin.

Artikkeleissa esitellään myös uusia menetelmiä sekä hoitotyön käytäntöön, että tiedon louhintaan. Hoitotyön käytännön menetelmien aiheet liittyvät lämmön ja infuusihoitojen seurantaan, videokonferenssien tai kognitiivisten palvelujen hyödyntämiseen sekä henkilökunnan paikantamiseen. Erilaisten digitaalisten palvelujen suunnittelussa on huomioitava myös liiketoiminta sekä tietoturva palvelujen käytössä. Käyttäjien tulee luottaa tietojärjestelmiin, ja tietoturva on huomioitava tiedon varastoinnissa, tiedon siirrossa ja tiedon käytössä. Tietoa ei saa hävitä eivätkä digitaaliset palvelut saa joutua palvelunestohyökkäysten kohteeksi. Palvelujen tulisi täyttää myös moniammatillisen terveydenhuollon käyttäjien tarpeet. Jotta palveluja käytettäisiin, tuotta-

jien tulisi kehittää palvelujaan niin, että ne ovat käyttäjille helppokäyttöisiä.

Terveydenhuollon ammattilaisten osaaminen ja koulutus uudenlaisten digitaalisten palvelujen käyttöönoton myötä on myös ajankohtainen aihe. On tiedettävää, millaista osaamista tulevaisuudessa tarvitaan ja millaista koulutuksen tulee olla.

Tutkimuspäivien key note -esityksissä kuullaan myös ajankohtaisista aiheista: SOTE:n kyberturvallisuus, Perttu Halonen, tietoturva-asiantuntija, Viestintäviraston Kyberturvallisuuskeskus sekä Developing Health IT Workforce Skills and Empowering Women to Take on Greater Roles in Today's Health Informatics Landscape, Rachelle Blake, project coordinator, EU-US eHealth work; CEO, Omni Micro / Omni Med Solutions GmbH.

Tutkimuspäivien paperien arviointiprosessi toteutettiin kaksoissokkometelmällä, jossa arvioijilla ei ole suoraa tietoa artikkelien kirjoittajista eikä kirjoittajilla siitä, keitä arvioijat ovat. Kukin artikkeli sai kahdelta arvioijalta vapaamuotoisen sanallisen palautteen lisäksi pisteytykset 11-kohtaisessa arvioinnissa. Kolme artikkelia valittiin pistemäärien perusteella ehdokkaaksi parhaan paperin valinnassa, ja Ulla-Mari Kinnunen sekä Juha Mykkänen arvioivat nämä paperit. Tutkimuspäivien paras paperi valittiin näin neljän arvioijan yhteispistemäärien perusteella.

Artikkelikäsitelmien arvioijina toimivat Sirpa Kuusisto-Niemi, Maija Valta, Paula Lehto, Tiina Kortteisto, Johanna Kaipio, Heljä Lundgren-Laine, Marita Koivunen, Virpi Hotti, Irmeli Luukkonen, Pekka Ruotsalainen, Pirkko Nykänen, Kari Harno, Hannele Hyppönen, Elina Rajalahti, Reetta Raitoharju, Virpi Jylhä ja Teija Norri-Sederholm, joille kaikille kuuluvat kiitokset panostuksesta tutkimuspäivien ohjelmaan ja tämän FinJeHeW-numeron laatuun.

Kristiina Häyrinen
päätoimittaja